

Liga Narodów a przyszłość ludzkos'ci.

Międzynarodowe stowarzyszenie neomaltuzjańskie podały we wrześniu obecnego roku do wszystkich delegacji Ligi Narodów w Genewie odezwę i wniosek, by delegacje tejże Ligi...

Gdyby Liga Narodów wprowadziła w życie ten haniebny wniosek, utraciłaby zupełnie swoje znaczenie a Kościół katolicki musiałby bezwzględnie przeciw niej wystąpić...

CAŁY RUCH OGRANICZENIA DZIECI IDZIE Z AMERYKI Obecnie ruch za ogranicze-

niem urodzin rozpoczęli dwaj profesorowie w Ameryce Północnej i na to nawet wykładami publicznymi na sławnym instytucie politycznym w Williamstown. Pierwszy z nich Henry Wallace, amerykański ekonomista obliczył, że jeżeli narody tak jak obecnie rozmnażać się będą, to w roku 1960 wszystkie państwa dostaną się w ciężkie położenie gospodarcze...

WIELKA OSTROŻNOŚĆ W TEJ SPRAWIE ZE STRONY PAŃSTW JEST KONIECZNIEM POTRZEBNĄ.

O ile w rozmowianiu drugiego profesora są pewne racje, które roztropnie rzą-

dy państw mogłyby wziąć pod uwagę, to o tyle stwarzanie zasad i pewników w sprawie ograniczenia urodzin, jest niesłychanie niebezpieczne i w dług moralności katolickiej niedopuszczalne, a do tego dąży profesor Wallace.

W Polsce naprzykład przybywa rokrocznie około pół miliona ludzi. Już ta okoliczność musi spowodować stopniowo wiele zmian w ustroju państwa i narodu, a początkiem tej zmiany to reforma rolna.

CZYTELNIKU! Nie zwlekaj z opłatą za twoją gazetę. Sobie tem nie pomożesz, a gazetce swej szkodzisz.

Wiadomości. Z POLSKI.

TYLKO 24 PROC. ROCZNIE. Sejm przedłużył na nowo ustawę o lichwie pieniężnej, wedle której nie wolno brać więcej procentu niż 24 proc. rocznie.

ROBOTNIK POLSKI TAŃSZY OD NIEMIECKIEGO. W roku w. — Śląski urząd pracy w Wrocławiu uchwalił sprowadzić z Polski 1000 robotników do robót rolnych...

BERŁO KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ. Komitet zbierania ofiar na berło dla Matki Boskiej Częstochowskiej zawiadamia, iż codzienne ofiary, napływające ze wszystkich stron Polski...

MINISTER STRASSBURGER O ZMIANIE RZĄDU W GDANSKU. Warszawa. — Przyjechał do Warszawy komisarz generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku p. Strassburger.

NAPAD NA POLSKĘ — TO WOJNA. «Weekly» angielska gazeta zaznacza, że jeżeli będą podjęte jakiegokolwiek próby oderwania ziem od Polski na rzecz Niemiec...

Fakt, czy Polacy z zwyciężą, czy też będą zwyciężeni nie odgrywa roli. Umieją oni z porażki stworzyć dla swych wrogów wielkie niebezpieczeństwo.

POCIĄG DLA P. PREZYDENTA. Pierwszy wagon pociągu przeznaczony dla p. Prezydenta Wojciechowskiego wykonano w poznańskich zakładach kolejowych.

W JAKICH WARUNKACH PRACUJĄ KAPŁANI W ROSJI SOWIECKIEJ? Najnowszy numer paryskich «Nouvelles Religieuses» przynosi między innymi następujące dane o obecnym stanie katolicyzmu w Rosji Sowieckiej.

BIAŁORUSINI STOJĄ NA GRUNCIE PAŃSTWOWOŚCI POLSKIEJ. Warszawa. — W Baranowieczach odbył się zjazd przed-

ŻYWCEM ZAMUROWANA.

Powieść podług starej kroniki napisał Karol Miarka.

(Ciąg dalszy). Zapomniał zgola o całej sprawie i dopiero rano przypomniały mu się oskarżenia poddanych, gdy Szynder do pana się pokornie zbliżając, wielki pęk kluczy u nog jego położył.

dziołkami i okradają pańskie dobra, jak kruki drapieżne. Nic się nie obotł przed ich paćkami, a czego sami zjeść nie mogą, to nocną porą zanoszą do lasu za Bożą Mękę i sprzedają Gliwickim handlarzom.

— Nie uwierzysz drogi męzu — mówiła Sydryda z udanym płaczem — jak wielka złość mieszka w sercu Marysi.

— Moją kochanku — odpowiada Sydryda — Marysia nie od wczoraj się zmieniła, już od pierwszej chwili jak przybyłam na zamek, nienawidzi mnie...

— Zamiasz ze łzami rzucić się do nog i przeproszać, milczała jak kamień i ze złości odeszła o ciebie bez obliczenia poprawy; ciężko nam będzie, uwrocic jej serce zakamieniałe.

stawiali ludności białoruskiej. Zjazd, wychodzący z założenia, że zrujnowane kresy białoruskie potrzebują spokoju, a nie agitacji, powziął rezolucję wzywającą do współpracy wszystkie żywioły białoruskie na gruncie państwowości polskiej. Uchwalono również wystać depeszę do p. Wł. Reymonta i złożyć wieniec na płycie «Nieznanego Żołnierza».

LWÓW MA 233 TYŚCIĘ MIESZKAŃCÓW.

Według statystyki, Lwów posiada 233.596 mieszkańców, z tego Polaków 119.320, Ukraińców 29.601, żydów 80.829. Resztę zajmują dość liczni Rosjanie, Niemcy i Francuzi.

KS. USAS DOGORYWA W WIEZIENIU.

Do Warszawy nadeszły z Moskwy alarmujące wiadomości, dotyczące stanu zdrowia trzymanego w więzieniu sowieckim księdza Usasa. Ks. Usas odsiaduje w więzieniu karę 6-letnią. Wymiana jego, proponowana w swoim czasie łącznie z konsulem Łaszczkiewiczem za Bagińskiego i Wiczorkiewiczą, nie doszła do skutku. Jakże mężnie przechodzi tam, można wnioskować o tem, że już w kilka miesięcy po uwięzieniu doprowadzono go do stanu dogorywania. Jak bowiem stwierdzono, ks. Usas z powodu braku powietrza, złośliwego odżywiania go zepsutemi konserwami zachorował na skorbut. Stan jego jest bezaadziejny. Rozmiękczenie kości i mięśni postępuje. Skompromitowane tym faktem więzienne władze sowieckie, zawiadomiły rząd moskiewski o fatalnym stanie zdrowia ks. Usasa.

Z Brazylii.
Kurytyba.

NOWA KLINIKA CHIRURGICZNA. W ostatnich tygodniach p. Dr. Antoni Rydygier otworzył swoją klinikę chirurgiczną przy Av. 7 de Setembro N. 69.

Imię Profesora Dr. Rydygiera jest już dobrze znane, a jego świetna praktyka, jako operatora powszechnie ceniona. Zaufanie, jakie sobie w krótkim czasie pozyskał jest najlepszą dla niego reklamą. Sam dom, który p. Dr. Rydygier nabył na własność i w którym urządził swoją klinikę, leży na bardzo przystępnej ulicy, przez którą przechodzi tramwaj, w narożniku bardzo wesołym. Dom przyjemny i wesoły z ogródkiem, wygląda raczej na wilkę. Wewnątrz czysto i schludnie. Pokoje zarówno operacyjne jak i mieszkalne mają bardzo dużo światła. Dodawszy do tego nowy aparat promieni Roentgena i inne najnowsze instrumenty i maszyny nabiera się całkowitego przeświadczenia, że najspokojniej w świecie i z zupełnym zaufaniem chorzy mogą powierzyć się umiejętnej opiece p. A. Rydygiera.

POPRAWKI w sprawie nauczania religii posta parańskiego Plinia Marquesa, upadły w kongresie federalnym na posiedzeniu 30-go września. Zjawilo się na posiedzenie 138 posłów, liczba nigdy niewidziana. Posiedzenie trwało przeszło 5 godzin i bylo bardzo ozywione. Zabierali głos najwybitniejsi politycy i postowie. Ogolnie uznaja, ze posiedzenie to bylo najwieksze i najwiecej ozywione z wszystkich posiedzen w tym roku. Wnioski Plinia Marquesa upadly wiekszością zaledwie 1 głosu na 138 posłów obecnych. Za naukę religii głosowało 89 deputowanych, a 60 przeciw; do dwóch trzecich wymaganych przez konstytucję brakowało 1 głosu i tak poprawki Marquesa zostały od-

zucone. Gajerje kongresu byly przepelnione; wielu księzy takze przysluchiwalo się rozprawom. Skądinąd poseł Plinio Marques może się pochłubić tem, że wnioski jego poruszyły do głębi cały naród brazylijski. Tak więc i nadal przerażająca niewiadomość religijna będzie panowała w Brazylii, gdyż większość dzieci chodzi do szkół rządowych zupełnie bezreligijnych; nadto wobec olbrzymich przestrzeni i rozrzucaenia ludności, nie można skupić dzieci, chyba tylko w szkole, lecz niestety kongres nie zezwolił na nieobowiązkowe nauczanie religii w budynkach szkolnych. A gdzie religii nie ma w umyśle tam zanikną wnet i praktyki religijne lub staną się zupełnie bezdużne i machinalne

RZĄD obecnie zaprowadził znowu cła na towary z zagranicy, przede wszystkim na środki żywności i inne artykuły pierwszej potrzeby. Przywóz bez cła zwłaszcza z Argentyny, obniżył rzeczywistość ceny wielu towarów, za czym musieli pojsć i kupcy w Rio i w innych miastach. Rząd obecnie po tej nauce danej kupcom brazylijskim, znowu zaprowadza cła ochronne, bo Brazylija ma wielką obfitość środków żywności, tylko spekulacja kupiecka srubowała ich ceny.

CENY KAWY spadły na rynku niesłychanie. Niedawno płacono 260 milrejsów za worek, obecnie płacą już tylko 160 milów.

PODEJRZANE WYROBY. Pewien obywatel przy ulicy João Negrão zakupił sobie kiszek u najbliższego rzeźnika. Smak ich wydał mu się wielce podejrzany. Zaczął się więc bliżej przypatrywać kielbasie i przybliższym rozbiornie wykrył w kiszce pazurki kocie i części łapek kocich. Rzeźnik napastowany wyparł się swego wyrobu i nie może podać, skąd go nabył. Policja powinna się zająć bliżej tą sprawą i ukarać kocich rzeźników.

Parana.

WYPADKI POKASANIA LUDZI przez wściekłe psy zdarzają się obecnie coraz częściej w Santa Catharinie i Paranie. Poczem można poznać początki wściekizny u psa? Wściekizna u psa pokasanego przez innego wściekłego psa występuje po 9, czasem po 27 dniach, a nawet po 2-3 miesiącach i dłużej jeszcze. Najpierw pies nie żre przez 2 lub 3 dni, potem zwiesza ogon i robi wrażenie zmęczonego i chorego. Pokłada się często, lecz zrywa się już po 2 lub 5 minutach i szuka nowego legowiska, zrywa się znowu, czego szuka, przypada do nóg, przymila się, jakby czegoś chciał od swego pana. W tym stanie gorączkowym jada jeszcze czasem i pije, choć bez zwykłej żarłoczności. Trzęsie nim febra, ogon tylko lekko podnosi, a na człowieka zwraca często błagalne oczy, jakby prosił o pomoc. Wogóle całe postępowanie psa, jest inne jak zwykle i łatwe to można poznać. Głos psa staje się odmienny, ochrypli, sam staje się coraz więcej niespokojny i zaczyna wszystko lizać, wreszcie oczy tracą zwykły blask a nawet są zaczerwienione. Jak tylko głos u psa stanie się ochrypli, wienozas należy być bardzo ostrożnym, bo pies za kilka godzin popada we wściekłość, stara się wyrwać, ucieka i kąsa wszystko co spoika. Wyciekająca z pyska ślina jest niebezpieczna i gdy się dostanie do krwi, to zarażenie jest pewne. To są najważniejsze znaki przy początkach wściekizny.

Rio de Janeiro.

Tak szumnie zapowiadane i rozgłaszane impostos sobre

renda (podatek osobisto-dochodowy) dały w pierwszych 6 miesiącach bieżącego roku zaledwie 18 milionów milrejsów. Najwięcej wpłynęło z Bahji, São Paulo, Pernambuco i Rio Grande do Sul.

RIO, 21-go września: Poselstwo Rzeczypospolitej Polskiej zawiadamia, że z dniem dzisiejszym Kancelarja Poselstwa i wydziala Konsularnego znajduje się przy ulicy SENADOR VERGUEIRO 197.

RIO, 28-go września. Wszystkie gazety w Rio omawiają szeroko wielkie zwycięstwo Brazylii w Genewie w Szwajcarii. Przy wyborach na członków niestałych Ligi Narodów padło na Brazylię 43 głosów na 49 krajów głosujących. Urugwaj otrzymał 40 głosów. W Lidze ogółem bierze udział 56 narodów i państw. Gazety wystawiają brazylijskiego ministra spraw zagranicznych Felixa Pacheco jakoteż delegata brazylijskiego przy Lidze Narodów Afrania de Mello Franco.

(Przyp. Red. Rzezożywiecie Brazylija wysyłała do Ligi Narodów ludzi godnych, poważnych i wykształconych. I Polska nie może się uskarżać na rozjemstwo w sprawach swoich delegatów brazylijskich, którzy już kilka razy nasze sprawy sporne rozstrzygali w Genewie).

RIO, 1-go października. Z dniem dzisiejszym rozpoczęły obowiązywać nowe ustawy emigracyjne w Brazylii, o których przed kilku miesiącami obszernie pisaliśmy. Związana na wyspie kwiatów chce rząd zaprowadzić wzorowy porządek. Nawet kantor wymiany pieniędzy zostanie założony na wyspie i w tym celu ogłosił rząd konkurs, lecz w zakresie wypowiedzenia najmu nie chce się rząd związać żadnym okresem czasu.

NIEMCY CHCĄ KOLONIZOWAĆ BRAZYLIJĘ. Wobec ogromnego przeludnienia Niemiec i utraty przez Niemcy kolonij, rząd niemiecki najpoważniej myśli o stworzeniu ujścia dla emigracji niemieckiej. W tym celu toczą się podobno rokowania z rządem brazylijskim. Rząd brazylijski ma jakoby się zgodzić na przeznaczenie dla emigracji niemieckiej bardzo znacznych obszarów, położonych w zachodniej części Brazylii, w górze rzeki Amazonki, (ter. Acre) które to obszary, z natury bogate, zaludnione są przez dzikie plemiona, niesłychanie wrogo usposobione do Europejczyków. Próby robione dawniej, między innymi przez Anglików, nie osiągnęły żadnego powodzenia, albowiem mieszkańcy z bronią w ręku występowały przeciwko zamierzonej kolonizacji. Rząd niemiecki ma uzyskać prawo z rządem Brazylii wyprawy militarnej na kanonierkach, zaopatrzonych w karabiny maszynowe i w towarzystwie eskadr lotniczych.

Na razie rzecz cała trzymana jest w tajemnicy, wskutek czego żaden z dzienników niemieckich nie podał o tym projekcie żadnej wiadomości.

(Przyp. Red. W dziennikach brazylijskich też nic o tem nie pisano)

São Paulo.

POSEŁ CZESKOSŁOWACKI dr. Vlastislav Kybala zjedzie z Rio do São Paulo dnia 10-go października. Towarzystwo czeskosłowackie «Slavia» będzie podejmowało posta uroczystym bankietem dnia 12-go września o godzinie 2 popołudniu w sali klubu «de Regatas Tiete».

KOLONJA CZESKA czyni wielkie przygotowania na przyjęcie posta czeskiego Kybala, który zjedzie do São Paulo. Panowie Kosel, Schuster i Inral zaprosili 2-go października prezydenta i

sekretarzy stanu na bankiet, jaki towarzystwo «Slavia» dnia 12-go października wyda na cześć posta.

Rio Grande do Sul.

PORTO ALEGRE, 3-go października. Telegramy z Urugwaju donoszą, że dowódca rewolucjonistów Adalberto Correia zostało zabity na granicy, kiedy chciał przewieźć broń i amunicję do Rio Grande do Sul, przeznaczoną dla rewolucjonistów.

Ze swiata.
Włochy.

Wielki kongres włoski dla zwalczania wady narodowej «bluznierstwa», tak pospolitego we Włoszech, zostanie zwołany do Rzymu na dzień 30-go października. Sama królowa włoska objęła protektorat nad tym kongresem.

Rosja.

CO NIOSA WODY Z BOLSZEWICKIEGO RAJU.

Przed niedawnym czasem wskutek ulewnych deszczów na Białorusi, rosyjskiej, Berezyna silnie wezbrała zalewając duże przestrzenie.

Obecnie wróciła do normalnego stanu, pozostawiając na polach poza namulą wielką ilość trupów w stanie rozkładu. Obrzymia większość tych zwłok nosi na sobie ślady okropnego znęcania się; szczególnie stopy są przepalone do kości. Jak stwierdzono są to ofiary terroru bolszewickiego z Bobrujska, gdzie cyta dela mięsoi się nad Berezyną. Dotychczas zabrano 120 takich trupów.

Lotwa.

Właściciele ziemscy w Kurlandji i Lotwie, prawie wyłącznie Niemcy zostali wywłaszczeni ze swych gruntów na rzecz reformy rolnej. Z dawnych wielkich obszarów zostawiono panom zaledwie 50 hektarów, resztę ziemi rozdano między lotewskich chłopów. Schronili się do domu sek-lasy zabrał rząd na własność

państwa. Odszkodowanie za ziemię wypłacono zaledwie 1 lub 2 procentów. Obecnie po długich wahaniach wnieśli baronowie niemieccy protest zarówno do Ligi Narodów jak i do Trybunału międzynarodowego w Hadze, w Holandji. Krok ten ogromnie rozgniewał wszystkie partje lotewskie, a zwłaszcza socjalistów. Z wielkim zaciękwaniem oczekują wszyscy wyroku Ligi. Tak przysła kara i kres na sławnych baronów Kurlandzkich, którzy tyle krwi polskiej przelali w różnych bojach i prześladowaniach czyto jako generałowie czy też jak urzędnicy carscy dawnej Rosji.

St. Zjednoczone

PRZESTĘPSTWA PRZYPRAWIAJĄ KRAJ O 5 TYŚCIĘ MILJONÓW DOLARÓW STRAT ROCZNIE.

Detroit, — Kanclerz Uniwersytetu Waszyngtona w St. Louis, Herbert S. Hadley powiedział przed sekcją kryminalną Amerykańskiej Izby Adwokackiej, iż Amerykanie stanowią najbardziej zbrodniczo usposobiony element na świecie.

«Rok rocznie zdarza się u nas 9,000 morderstw. Straty materialne, jaki ponosi kraj z powodu rozwielenionej przestępczości należy obliczać na sumę od 5 do 10 bilionów dolarów, powiedział p. Hadley.

Urugwaj.

W połowie września podawały gazety urugwajskie, że poselstwo brazylijskie w Montevideo poprosiło o ochronę policyjną. Teraz dopiero nadeszła gazeta urugwajskie objaśniają bliżej całą tę sprawę. Jak wiadomo przed kilku miesiącami zbuntowali się marynarze na krążowniku brazylijskim «São Paulo». Wobec niepowodzenia ruchawki rewolucyjnej w Rio, uciekli oni aż do Montevideo, tam wysiedli na ład, a rząd brazylijski odebrał swój statek z powrotem. Zbuntowani marynarze w liczbie 80 między lotewskich chłopów. Schronili się do domu sek-lasy zabrał rząd na własność

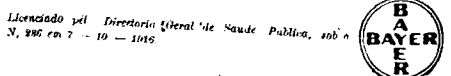

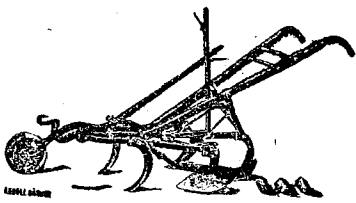
ZDARZA SIĘ CZĘSTOKROĆ, że zaraz po przebudzeniu wstaje człowiek z bólem głowy, wyczerpany, znużony i w usposobieniu przygnębionem. Na to jedynym lekarstwem i do idealnem jest

CAFIASPIRYNA.

Zmniejsza ból głowy, wzmacnia mózg i sprawa przyjemne uczucie przybywających sił. Wogóle leczy ból głowy, wpływa kojąco na ból uszu, zębów, newralgje, zaziębienie, boleści po nadużyciach trunków. Nie szkodzi ani na serce ani na nerki.

Przy zakupie tego znakomitego lekarstwa prosimy dobrze uważać na następującą krzyż firmę Bayer.

Wypielacze, Kultywatory

TYLKO W

Casa Melichar

CUR TYBA, Praça Sen. Correia N.7

zbawienia i tam otrzymywali... nikt nie chciał powrócić z obawy uwięzienia i procesu...

Złoty polski stoi niewzruszony. Dnia 6-go października byliśmy w banku gdzie na podstawie telegramu giełdy oświadczone nam, że 1 złoty równa się 1\$340...

Prof. Dr. Antoni Rydygier

Specjalista w chirurgii. chorobach kobiecych i dróg moczowych, przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro Nr. 69...

Telegramy z Polski

Warszawa, 29-go września. — Gazety warszawskie piszą w serdecznym i przyjaznym tonie o odwiedzinach Warszawy przez Cziczera, rosyjskiego komisarza spraw zagranicznych...

granicznych, wydał wczoraj bankiet na cześć Cziozerina, w czasie którego wymieniono wzajemnie wiele życzeń...

Warszawa, 30-go września. — Ogólnie mówią tu, że Cziczera nim z Warszawy wyruszył do Berlina dokąd przybył wczoraj w nocy...

Warszawa, 30-go września. — Skrzyński polski minister spraw zagranicznych, uda się natychmiast do Moskwy, skoro tylko Cziczera powróci do Rosji...

Warszawa, 2-go października. — Rząd wygotował nowy program pracy, przez który chce poprawić finansowy i gospodarczy stan kraju.

Wyszedł nowy, trzeci nakład powieści znanej książki do nabieżstwa

JEZU BĄDŹ ZE MNĄ. Wydanie trzecie przerobione. Czeionkami «Ludu» a nakładem Księży Misjonarzy.

Telegramy ze świata

Berlin, 3-go października. — Przedstawiciele Rosji wyjadą również do Loarno w Szwajcarii, aby w charakterze obserwatorów (słuchaczy) wziąć udział w naradach nad paktem wzajemnego bezpieczeństwa narodów.

London, 3-go października. — Dzienniki angielskie ob-

szernie omawiają zdobycie przez wojska hiszpańskie i upadek miejscowości Adziz, umocnionego stanowiska i kwatery głównej samego wodza powstańców Abdel Krima.

Madryt, 3-go października. — Wobec ostatniej wielkiej klęski powstańców marokańskich pod Adziz, wielkie plemię Tobala postanowiło zaniechać dalszej walki...

London, 1-go października. — Wśród wojsk angielskich, które wróciły z manewrów, napotkały władze wojskowe mnóstwo broszur i pism komunistycznych.

Praga, 30-go września. — Dnia 26-go października odbędzie się w Pradze zjazd międzynarodowy pisarzy i literatów. Potrwa on dwa dni a 105 delegatów z różnych krajów weźmie w nim udział.

Berlin, 1-go października. — Ruoh lotniczy (komunikacja powietrzna) w Niemczech wzrósł w roku zeszłym pięciokrotnie.

Ważnym tonem, w którym...

Washington, 1-go października. — Sam Caillaux francuski minister skarbu udał się do Ameryki, by się układować o spłatę wojennych długów francuskich w Ameryce.

Uwaga.

Upraszam się Szanownych Prenumeratorów o jak najprędzą zapłatę prenumeraty «Świata Parańskiego»...

E. José J. G. de Papugnee Caixa postal 155 — Curitiba — Parana.

Przedsiębiorcy i kupcy ogłaszają się w «Ludzie».

KURS PIENIĘDZY.

Funt sterling 38\$000, frank francuski 342 rs., lira 292 rs., dolar amerykański 7\$120...

Związek Polski W KURYTYBIE

Wzywa Szanownych członków na miesięczne zebranie dnia 11-go października b. r. o godzinie 7-jej po południu.

Stój! Czytaj!

Jak Cię ktoś spotyka, To mu powiedz żywo: Że najlepsze piwo Tylko jest „ATLANTICA”

Jeżyku mu kołem stanął. A tymczasem Kasper już... ktoś mu się na wierzch piersi...

Każdy sobie przedstawienie żyda wyłomaczy. — Słój, do milion diabłów, stój! co żeś ty zrobił...

— No, przecież też tak jadę! — Ośle, ja kazałem jechać na prawo! — Nie, wielmożny pan machnął ręką na moją lewą stronę!

— Ale ja machnąłem na prawą moją stronę! — Him! to mógł być wielmożny pan sam jechał; ja mam moją lewą stronę na moim lewym boku...

— A teraz gdzie mam jechać, wielmożny panie? — Jędz do diabła! — krzyknął dziedzię, tą samą drogą...

— Byłeś ty w Poznaniu? — Byłem, wielmożny panie. — A wiesz drogę do Poznania? — Nie wiem, wielmożny panie...

— Zdychał... zdychał! on już pewno wczoraj zdychał. — Zamurczak! — zamurczak! — Kaspera badawczo, jakby się czego domyślał...

— O rety! rety! rety! rety! rety! rety! — O rety! rety! rety! rety! rety! rety! — Kucper, ledwo nie pękł od śmiechu...

— Teraz dopiero żona, dzieci, Stach, Walek, wszystkie się zleciało. — Stach wystąpił odważnie naprzód i tak potężnie machnął wilką widkami...

— Dyle prawda! — dodał Walek. — stukając po nim toporkowskim siekiery. — dyć to zmarzył, jak róg! — Głupcy! — krzyknął gospodarz...

*) Białami i on jest szalony.

KORESPONDENCJE

Felicjanowo 15-9-1925 r.

Juz od kilku tygodni w naszej kolonii wzralo jak w kotle od przygotowania obchodu rocznicy niepodleglosci Brazylji...

W niedzielę rano 6-go wrzesnia w prowadzono uroczyscie do kościoła Starostę z Encruzilhady...

Goscia nadzwyczajnego zaś, a nam bardzo potrzebnego i korzystnego, poslal nam Minister Rolnictwa p. Dr. Michel Calmon...

Przedstawiciel Ministra przybyl do nas, aby obejrzed nasze zasiewy a szczegolnie pszenicy i polozyne podwalny pod poczatkowa szkole rolnicza...

Po Mszy swiatej, pod sciana kościoła, ksiazd Proboszcz powital gosci patriotycznym przemowieniem i kazal odkryc nowy portret starosty...

Przemowili nauczyciele i deklamowala dzialawa z wolkim zachwytem i uciecha obecnych...

Po uroczyscie odbyl sie w hotelu p. Dzielnskiego, biad wspolny z gosciami...

Do tej komisji nalezeli: Zarzad Towarzystwa kolonjalnego, ksiazd Zajkowski, pancer Gabriel Stelmaszczyk...

Zarzad i czlonkowie Towarzystwa "Postep" i innych Towarzystw z huj: F. Stelmaszczyk, W. Scielewski...

Czlonkowie komisji uzozyli po 10\$, a reszte wydatkow pokryl d. ebuciem z przedstawienia dramatu, który dal zysku 300\$000.

W poniedzielnik, 7-go wrzesnia odbyla sie wielka parada wojska n. naszego Towarzystwa Strzeleckiego...

W wtorek 8-go wrzesnia, liczna komitywa kawalerji polskiej, objechala czesc kolonji sz do Towarzystwa...

Karol Muszynski, Wice dyrektor szkoły powszechnej i kapelmistrz.

Ciekawe rzeczy z Polski.

Jak "Ojciec nasz" zbawilo emigranta.

Wychodzący w Buffalo, Dziennik dla Wzrostu "drukuj następującą humorystyczną emigracyjną:

"Zyje sobie w Windsor, w Kanadzie, zany obywatel, który do sakoty nigdy nie chodzil, i na rozstaniu tylko Pana Boga chwalicie umie, sie mu sie dostojale powodzi i jest zdrow jak niedz wiedz.

Dzieci swoje wychowuje starannie, a kazdego wieczora pilnuje, aby zmowily poboznie "Ojciec nasz", bo im to z pewnością w przyszłym zyciu pomoze. Wierzy w tu Wojciech Zbanak, gdyz i jemu pomogl.

Będzie już ze dwadzieścia lat, kiedy Zbanak był jeszcze kawalerem i lubił jeździć z nudnego Windsoru do wesłego Detroit...

Granicę amerykańską łatwo było przejść w tych czasach, Inspektor amerykański pytał się tylko: — Canadian? (Kanadyjczyk?)

Nadeszły jednak obostrzenia. Ameryka postanowiła nie wpuszczać w swoje granice tych, którzy nie umieją czytać...

— Kto z Bogiem, Bóg z nim. I w pół godziny potem spotkał się o ko w oko z inspektorem imigracyjnym...

— Je sir, (tak jest) — Can you read? (Możesz czytać?) — Sure!

— Which language? (W jakim języku?) — English? — What nationality are you? (Jakiej jesteś narodowości?)

— Zbanak, Dalbert Zbanak. — Ah! Spaniard (O, hiszpan!) — Je sir!

— All right! (dobrze!) Inspektor przejrzał kupkę książek, jakie miał pod ręką...

Zbanak pot obał, dech w nim zaparło, ale ufnę, że pod opieką Boską nie mu się nie stanie...

Ojciec nasz, który jest w niebie, święć się imię Twoje, przyjdź królestwo Twoje, bądź wola.

Dalej już nie potrzebował czytać, gdyż urzędnik, który takie miał pojęcie o języku hiszpańskim...

Z Parża donoszą, że na pewnym bankiecie literackim, urządzonym na Boulevard Mont Parnasse...

Rożmaitosci.

CZY FRANCUZ MOŻE SIĘ OZENIC Z NIEMKĄ? Z Parża donoszą, że na pewnym bankiecie literackim...

tym, wydanym na cześć jednego z młodych poetów francuskich, wzięło udział około 160 osób...

EUROPE GROZI PRZELUDNIENIE. Dr. Griffith Taylor, w pracy swej o przyszłym podziale ludności...

Międzynarodowa Wystawa w Londynie. W listopadzie przygotowuje się w Londynie międzynarodowa wystawa przemysłu pogrzebowego...

Uwaga! Książki do nabożeństwa i historyczne obrazy religijne...

Polska Gospoda i Pensjonat. pana Antoniego Nowakowskiego znajduje się przy ul. Comendador A. raujo nr. 24 Kurytyba...

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

szle miesiąc odpoczynku. Zachowanie się takie jest niewłaściwe, jeśli się zwąży, iż życie jest krótkie...

ILE KOSZTUJE PIĘKNOŚĆ? Według amerykańskiego opisu w ubiegłym roku wydały panie amerykańskie sumę 2 miliardów 195 milionów dolarów...

Pojedynczy numery "LUZU" można nabyć w sklepach u p. Domańskiego i Krzyżanowskiego przy placu Tiradentes.

Polska Gospoda i Pensjonat. pana Antoniego Nowakowskiego znajduje się przy ul. Comendador A. raujo nr. 24 Kurytyba...

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

Swój do swego! Wielki sklep spożywczy oraz bezkarnie otwartem w Abranches - Kurityba, Correo Juvevé.

Restauracja Polska w Iraty. KONSTANTEGO KOWALSKIEGO, zaraz przy dworcu kolejowym za magazynem, na Rua da Liberdade...

HOTEL CENTRAL. Curityba - Rua Ebano Pereira N 8. PRZYJEZDZAJAC DO KURITYBY SZUKAJCIE NAJTAJSZY HOTEL CENTRAL!

gdzieś ty zjechał? czyś ty doprawdy zwarfiował? — krzyknął zyd. — odrzekł Kasper.

— Ale kto ci tu kazal zjechać? — pania? — zawołał Kasper. — a toś ty sam wiel-

— No, czy wielmożny pan wlasnyh słow nie pamieta? — zawołał Kasper. — a toś ty sam wiel-

— O, jeżeli mam za językiem jechać, to trafie- jak przyjeżdżasz do traktu, to skroś- jak, rozumiesz? — a wtedy ciągnę- prosio, rozumiesz? —

— Rozumiem, wielmożny panie. — To dobrze, jutro rano, skoro świt, pojedziemy do Poznania. Weźmiesz krytą landa- rę, którą dziś jeszcze dobre nasmaruj-

— Dobrze, wielmożny panie! — odpowiedział Kasper, — a czem ją wysmarować? —

— Smarowidłem, głupcze! — zawołał pan, — tam w stajni zapewne stoi pudełko ze smarowid- dem, to niem smaruj, a jak ci zabraknie, to idź do ekonomka, aby ci dał więcej.

— Ręczywiście Kasper znalazł smarowidło, ale, zobaczywszy je, potrząsnął głową. — Hm! mrknął, to nie wystarczy. Poszedł tedy według rozkazu do ekonomka, a ten kazal mu ze składu wydać całe pudełko smarowidła, dodając, że to pudełko na pół roku wystarczy mu nowinno. Kasper, otrzy- mawszy pudełko, rozgarnął się i rzekł sam do siebie: — na pół roku i ciekawym, czy na ten je- den raz aby wystarcze.

Zabrał tedy do roboty, nasmarował dobre landarę wewnątrz i zewnątrz, i rzemienie i siedzenia, i kola, i dyssel, zgola całą landarę. Klient z dokonanej roboty, wyczyszczył konie, przysposobit obroki, i tak przygolonawszy wszystko, oczekiwał dnia jutrzejszego.

Nazajutrz jeszcze było prawie ciemno, a już kazano Kasperowi zjechać. Niedługo też wycozy- zmiernie gruba żydowica, włożyła się w landa- trząsnął z bieza i jedzie.

Zyd ze żydówką w landarze niedługo usnął, ale kiedy już stoece było kawalek na niebie, Ka-

— Kasper się ucieszył i zaraz hamował się, aby iść na to samo miejsce, zwlaszcza, że to nie dale- ko i zaawentura smieszna cokolwiek zwołnia. Poszli więc i ku wielkiej radości w samej rzeczy zna- leżli wilka niezłego. (W kupiec szczesliwie go-

— Wzieli więc wilka, przynieśli do karcem, tu Kasper wyniósł go jeszcze na onoz, nogi i łeb tak róznił jak żywym, i tak pozwolil wilkowi umarznąć, o też niedługo nastąpiło, gdyż młódz do sypialni izdebki, usławił blika drzewi, okna otworzył i księżyco, który z za obmur wyjrzał, o-

— Teraz się wszyscy pokladli, a skoro tylko ni- by leżeli, poczęli przeraźliwie krzyczeć: Gono- goze. Wpadł tedy do sypialni izdebki, ale jak straszliwie się przelaki, gdy w świetle księżyca zo- bażal o krok od siebie straszliwego wilka, na-

— Kasper ożwił się, i zaczął mówić, że się nie potrzebuja obawiać, gdyż gdzie on, tam wilk nie zajrzy, a gdyby przeszło cokolwiek z dziecibętu, to tylko ma- ją na niego zawołać, wtedy już będzie dobrze.

— Kupcy i Kasper machinalni byli na gospoda- rza Minieza już o jego prechwilki, ale to usła- wione dwinkowanie Korolio ich nie pomial. Nuz tedy na naradę, jakby można gospodarzowi gębę zamknąć. Az wreszcie rzekł Kasper: —

— Gdybym tylko mógł gdzie wilka dostać, chowałby niedźwiedza, tobyśmy zobaczyli, czy trze- cwyście nasz gospodarz taki tycecz-

— Jęził tak, to się może da radę. — rzekł jeden z nich. — ja to bowiem wystrzelam do wilka, a ten padł jak nieżywy, może być, że go uśmierceniem. Ociakiem to już dawno powieździł ale gospodarz nie dał im nigdy się wygadać.

— Kasper się ucieszył i zaraz hamował się, aby iść na to samo miejsce, zwlaszcza, że to nie dale- ko i zaawentura smieszna cokolwiek zwołnia. Poszli więc i ku wielkiej radości w samej rzeczy zna- leżli wilka niezłego. (W kupiec szczesliwie go-

— Wzieli więc wilka, przynieśli do karcem, tu Kasper wyniósł go jeszcze na onoz, nogi i łeb tak róznił jak żywym, i tak pozwolil wilkowi umarznąć, o też niedługo nastąpiło, gdyż młódz do sypialni izdebki, usławił blika drzewi, okna otworzył i księżyco, który z za obmur wyjrzał, o-

— Teraz się wszyscy pokladli, a skoro tylko ni- by leżeli, poczęli przeraźliwie krzyczeć: Gono- goze. Wpadł tedy do sypialni izdebki, ale jak straszliwie się przelaki, gdy w świetle księżyca zo- bażal o krok od siebie straszliwego wilka, na-

— Kasper ożwił się, i zaczął mówić, że się nie potrzebuja obawiać, gdyż gdzie on, tam wilk nie zajrzy, a gdyby przeszło cokolwiek z dziecibętu, to tylko ma- ją na niego zawołać, wtedy już będzie dobrze.

— Kupcy i Kasper machinalni byli na gospoda- rza Minieza już o jego prechwilki, ale to usła- wione dwinkowanie Korolio ich nie pomial. Nuz tedy na naradę, jakby można gospodarzowi gębę zamknąć. Az wreszcie rzekł Kasper: —

— Gdybym tylko mógł gdzie wilka dostać, chowałby niedźwiedza, tobyśmy zobaczyli, czy trze- cwyście nasz gospodarz taki tycecz-

— Jęził tak, to się może da radę. — rzekł jeden z nich. — ja to bowiem wystrzelam do wilka, a ten padł jak nieżywy, może być, że go uśmierceniem. Ociakiem to już dawno powieździł ale gospodarz nie dał im nigdy się wygadać.

— Kasper się ucieszył i zaraz hamował się, aby iść na to samo miejsce, zwlaszcza, że to nie dale- ko i zaawentura smieszna cokolwiek zwołnia. Poszli więc i ku wielkiej radości w samej rzeczy zna- leżli wilka niezłego. (W kupiec szczesliwie go-

— Wzieli więc wilka, przynieśli do karcem, tu Kasper wyniósł go jeszcze na onoz, nogi i łeb tak róznił jak żywym, i tak pozwolil wilkowi umarznąć, o też niedługo nastąpiło, gdyż młódz do sypialni izdebki, usławił blika drzewi, okna otworzył i księżyco, który z za obmur wyjrzał, o-

— Teraz się wszyscy pokladli, a skoro tylko ni- by leżeli, poczęli przeraźliwie krzyczeć: Gono- goze. Wpadł tedy do sypialni izdebki, ale jak straszliwie się przelaki, gdy w świetle księżyca zo- bażal o krok od siebie straszliwego wilka, na-

— Kasper ożwił się, i zaczął mówić, że się nie potrzebuja obawiać, gdyż gdzie on, tam wilk nie zajrzy, a gdyby przeszło cokolwiek z dziecibętu, to tylko ma- ją na niego zawołać, wtedy już będzie dobrze.

— Kupcy i Kasper machinalni byli na gospoda- rza Minieza już o jego prechwilki, ale to usła- wione dwinkowanie Korolio ich nie pomial. Nuz tedy na naradę, jakby można gospodarzowi gębę zamknąć. Az wreszcie rzekł Kasper: —

— Gdybym tylko mógł gdzie wilka dostać, chowałby niedźwiedza, tobyśmy zobaczyli, czy trze- cwyście nasz gospodarz taki tycecz-

— Jęził tak, to się może da radę. — rzekł jeden z nich. — ja to bowiem wystrzelam do wilka, a ten padł jak nieżywy, może być, że go uśmierceniem. Ociakiem to już dawno powieździł ale gospodarz nie dał im nigdy się wygadać.

— Kasper się ucieszył i zaraz hamował się, aby iść na to samo miejsce, zwlaszcza, że to nie dale- ko i zaawentura smieszna cokolwiek zwołnia. Poszli więc i ku wielkiej radości w samej rzeczy zna- leżli wilka niezłego. (W kupiec szczesliwie go-

— Wzieli więc wilka, przynieśli do karcem, tu Kasper wyniósł go jeszcze na onoz, nogi i łeb tak róznił jak żywym, i tak pozwolil wilkowi umarznąć, o też niedługo nastąpiło, gdyż młódz do sypialni izdebki, usławił blika drzewi, okna otworzył i księżyco, który z za obmur wyjrzał, o-

— Teraz się wszyscy pokladli, a skoro tylko ni- by leżeli, poczęli przeraźliwie krzyczeć: Gono- goze. Wpadł tedy do sypialni izdebki, ale jak straszliwie się przelaki, gdy w świetle księżyca zo- bażal o krok od siebie straszliwego wilka, na-

— Kasper ożwił się, i zaczął mówić, że się nie potrzebuja obawiać, gdyż gdzie on, tam wilk nie zajrzy, a gdyby przeszło cokolwiek z dziecibętu, to tylko ma- ją na niego zawołać, wtedy już będzie dobrze.